

Geachte Raad en College,

Mijn dank om namens Zwemvereniging Olympia Geldermalsen onze zienswijze te mogen toelichten in dit beeldvormend overleg met betrekking tot de kernnota sportbeleid 2022-2026.

Onze zwemvereniging bestaat dit jaar 40 jaar en helaas hebben we deze mooie mijlpaal niet kunnen opluisteren vanwege de alom bekende beperkingen door de pandemie. Heel erg jammer om dit als gezonde en actieve vereniging voorbij te moeten laten gaan, maar laat ik hier niet te lang bijilstaan en erop vertrouwen dat uitstel geen afstel zal zijn. Laten we eerst maar eens de pandemie achter ons laten en hopen dat we hier samen gezond uit mogen komen.

Aan de andere kant is dit perspectief van mineur wel de feitelijke stand van zaken voor ons als sportvereniging. Dit heeft niet een interne oorzaak. Ik ben trots op de motivatie en inzet van onze leden en vrijwilligers. Dat ligt ook niet aan de zwemsport an sich. Zwemmen is een sport dat je van jong tot oud kunt uitoefenen en het hele jaar door. Zwemmen als beweging is nog altijd één van de belangrijke sporten in ons land. Niet alleen belangrijk, maar je mag zelfs stellen van levensbelang voor iedere inwoner van dit waterrijke land.

Zwemvereniging Olympia is een gezonde vereniging met rond de 220 leden van 6 tot 86 jaar. We zijn zelfs in geheel West Betuwe de enige vereniging en de grootste in het rivierengebied tussen Gorinchem, Druten, Hedel en Vianen. Ons motto is samen vanuit plezier te presteren op ieder zijn eigen niveau. Iedereen doet mee, iedereen draagt bij, iedereen is welkom. In het woord vereniging zit het werkwoord verenigen; dat was, dat is en dat blijft onze gezamenlijke waarde.

Maar waarom dan die mineur?

De mineur vindt zijn oorzaak in de omstandigheden waarin wij moeten werken. Dat is volledig te verklaren door onze sportaccommodatie zwembad "Het Wiel". Dit zwembad is net zo oud als onze vereniging en na 40 jaar volledig afgeschreven. In economische zin omdat het niet de ruimte kan bieden aan de inwoners van onze gemeente, logisch omdat het inwoneraantal in deze tijd fors is toegenomen, maar het bad nooit is meegegroeid; in technische zin omdat we ver voorbij het tijdelijk oplappen van het gebouw en zijn installaties zijn geraakt; en tenslotte in sociale zin omdat de groepen die er feitelijk gebruik van maken zich beperkt tot de meest gemotiveerde en sportieve inwoners van onze gemeente en worden veel groepen van onze gemeente niet meer bereikt.

Hoe uit zich dat voor ons als vereniging?

Wij huren 5 avonden per week het gehele bad van eigenaar en beheerder Laco en organiseren daarnaast regelmatig competitiewedstrijden in het weekend. We zijn daarmee direct grootverbruiker van het beschikbare water. Daarbij in perspectief opgemerkt dat de enige andere vereniging, duikvereniging Piranha, 1 keer per week een deel van de avond het bad huurt. Dit doen we trouwens in goed overleg en in een prettige samenwerking met Laco. Rond een aantal kernthema's neem ik u mee wat deze omstandigheid voor ons betekent.

DOELGROEPEN

We beperken ons noodzakelijkerwijs tot wedstrijd- en masterzwemmen alleen, dit omdat het bad al 7 dagen per week is volgeboekt en er feitelijk geen ruimte meer is voor andere groepen. Grofweg is er naast zwemles, banentrekken en de zwemvereniging voor de inwoners van Geldermalsen geen plaats. Concreet kan met dit zwembad nooit uw beleid om zwemmen als middel tot het bereiken van inclusie worden ingevuld. Groepen inwoners komen nu niet aan bod, daar waar juist zwemmen de sport is die een levenslang sport mogelijk maakt. Laagdrempelig, sociaal, voor iedereen door de lage impact je lichaam, veilig en het hele jaar door. Ik illustreer dit met de anekdote dat wij in de 2 jaren voor de pandemie op verzoek van uw wethouder een zwemcursus hebben georganiseerd voor statushouders. Er was geen plaats bij Laco en er

waren welgeteld nog 7 momenten in het jaar beschikbaar op zondagmiddag om dit te organiseren. Zondagen ingevuld door onze vrijwilligers om deze inwoners op het niveau te krijgen zich te kunnen redden wanneer ze te water raken. Ik en ik denk u hebt ook op uw netvlies het beeld van de jammerlijke verdrinkingen staan van ongeoeffende zwemmers. Feit is dat voor deze doelgroep en andere in het huis van onze gemeente geen plaats is om structureel te leren zwemmen.

FINANCIËN

Zwemmen is een dure sport en dit is volledig te verklaren door de kosten van de accommodatie. Het budget van de vereniging ziet er dan ook heel overzichtelijk uit. De leden betalen contributie en dat geven we voor 110% weer uit aan de huur voor het zwembad! Gelukkig ondersteunt u ons als gemeente met een jaarlijkse bijdrage, maar onder de streep betekent dit dat ieder uur ons €72,= kost voor een training door de week en een wedstrijd in het weekend. Dit betekent ook dat alles wat je nodig hebt voor het zwemmen door onze leden zelf wordt bekostigd.

Zwemmen wordt gezien als een belangrijke sport, maar is heel klein in exposure. Zwemmen is niet interessant genoeg om de regionale kranten mee te vullen. Hoewel we de redacties actief vragen dit wel te doen, komen we niet verder dan hun website. We zijn daardoor helaas beperkt in staat sponsors voor ons te winnen en die zijn bijna altijd gelieerd aan onze vereniging als ouder, verzorger of kennis. Kortom, we betalen alles zelf.

Om te kunnen zwemmen ben je tussen de €500 en €800 per jaar kwijt. U kunt begrijpen dat een bad met een dermate hoge kostprijs en verouderde techniek nooit in staat zal zijn juist de kosten te verlagen. En ik kan u verzekeren dat dit voor veel inwoners een te hoge kostenpost is om de kinderen te laten zwemmen en op dit aspect afgezet tegen andere sporten een minder aantrekkelijke keuze zal zijn om te gaan zwemmen. Zwemmen is voor steeds minder inwoners bereikbaar geworden. Met als anekdote dat er leden zijn die met een budget van het Jeugdfonds Sport en Cultuur bij ons kunnen sporten. Een mooie landelijke regeling om kinderen de mogelijkheid te geven te sporten. Feit is alleen dat zelfs dit budget te gering is om een kind 1 keer per week te kunnen laten trainen. Het verschil vullen wij als vereniging aan, want we willen dat iedereen mee kan doen. Maar u kunt begrijpen dat 1 keer per week kunnen trainen, daar waar de gemiddelde zwemmer 3 en de betere 5 keer trainen, feitelijk betekent dit dat we deze doelgroep uitsluiten. Ondanks hun talent zullen ze qua training nooit in staat zijn om samen met hun ploeggenoten de reis naar de teamprestaties in wedstrijden van enig belang te maken.

HET ZWEMBAD

Zwemmen doe je in een zwembad en wanneer je het beperkt bekijkt is het een eenvoudig "bak met water". Dat is echter niet de realiteit. Een zwembad beheren en onderhouden vergt professionaliteit. Mag ik stellen dat een aantal van problemen met het idee een zwembad voor een groot deel te draaien op vrijwilligers, zoals de zwembad de Waterlinie in Culemborg, een misvatting is? Een zwembad vergt 24*7 aandacht en iedere compromis hierbij is een hypotheek nemen op de risico's. Niet alleen voor wat betreft de risico's verbonden aan het technisch beheer, maar ook qua hygiëne en veiligheid. Dat wij als vereniging alleen het zwembad in Culemborg konden gebruiken als we daarbij ook een schoonmaakploeg voor de ruimten en toiletten leverden zegt genoeg. En laten nu juist hygiëne (legionella, Corona) en veiligheid (installaties, waterkwaliteit, toezicht) kernrisico's zijn waar maatschappelijk enorme exposure aan gekoppeld is. Geen enkele beheerder, vereniging of gemeente wil in het nieuws komen door juist op deze punten te verzaken. Een zwembad beheer je met professionals en niet met vrijwilligers!

We zijn dan ook blij dat het zwembad in Geldermalsen door een professionele partij wordt beheerd. Maar dat betekent niet dat we als vereniging geen problemen kennen. Het bad is te klein, te warm en voldoen toiletten, douches en kleedruimten niet meer. Dit leidt ertoe dat wij formeel dispensatie bij onze sportbond de KNZB moeten vragen voor de temperatuur van het badwater. Aangezien deze temperatuur is afgestemd om de meest "kwetsbare" doelgroepen die een

hogere watertemperatuur vragen, is dit te warm voor wedstrijden. Feitelijk kan het zwembad niet voldoen aan de accommodatie normen voor wedstrijden. Tenslotte is de ruimte in en om het bad zo beperkt, dat we geen publiek kunnen toelaten, ouders kunnen hun kinderen dus niet zien zwemmen zoals in andere baden.

Dit heeft er de laatste jaren toe geleid dat verenigingen in onze competities weigeren om nog in Geldermalsen te zwemmen en zijn we genoodzaakt om voor onze thuiswedstrijden uit te wijken naar elders. Dit komt er voor onze teams die in de hogere regionen zwemmen op neer dat wij onze thuiswedstrijden in Wageningen, Doetinchem of Zwolle moeten zwemmen. Dat klinkt bizar en is het ook.

PERSPECTIEF

Laat ik voorop stellen dat ik zeer blij ben met uw intentie om het sportbeleid in de kern goed te gaan organiseren. Wij als Zwemvereniging Olympia zouden graag zien dat we als vereniging breed kunnen bijdragen om via het zwemmen onze inwoners fysiek en sociaal gezond te houden, meer groepen te betrekken als zwemmer of vrijwilliger en zwemmen en het zwembad een ontmoetingsplek te laten zijn van iedere inwoner van deze gemeente.

Maar dit kunnen we niet alleen en we vragen u als Raad en College daarom om hulp. Kiest u voor het doorgaan op de bestaande weg en blijft u pleisters plakken met de huidige accommodatie, dan zie ik niet in dat u zwemmen als middel kunt inzetten om uw doelen te behalen.

Kiest u ervoor om over de opgave van een nieuw zwembad heen te kijken naar een nieuwe horizon, dan zult u een grote stap zetten om daarin wel te slagen. En dan kunt u naar mijn overtuiging zelfs meerdere doelen van onze gemeente met elkaar verbinden.

Wij zijn voorstander van een accommodatie waar meerdere verenigingen gezamenlijk van collectieve functies gebruik kunnen maken. Ik begrijp dat de individuele belangen van de eigen horeca een punt van zorg is, maar collectiviteit en samenwerking bieden zoveel meer kansen voor economische haalbaarheid, gezond eten en drinken en sociale binding.

Maar denkt u ook eens aan de winst die u kunt behalen in de energietransitie. De logica zegt toch dat een gebouw met installaties van in de kern 40 jaar oud nooit meer kandidaat kan zijn daarbinnen?

En tenslotte zou juist samenwerking een veel bredere basis vormen voor het organiseren van iedere vereniging. Onze vrijwilligers zijn de ruggengraat van iedere vereniging en die staan onder druk door de te zware belasting. De remedie is dan niet meer te vragen, maar juist slimmer de belasting te verdelen. De kracht van verenigen zit in de mensen van een vereniging en wanneer iedereen een kleiner deel voor zijn rekening neemt, is de belasting kleiner geworden en wordt het werk toch verzet. Dat vergt een grotere bron aan vrijwilligers dat nooit aangeboord kan worden wanneer iedere vereniging op zichzelf blijft acteren.

Daarom vraag ik u als Raad en Collega help ons, u bent in staat de verbinding te organiseren samen met onze en alle andere verenigingen.

Jan van Breda, voorzitter Zwemvereniging Olympia Geldermalsen

Kopie aan:

Griffie gemeente West Betuwe

Gerard Houterman